

Šefik Zenunović, dipl.inž.rudarstva - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	RUDARSKO GEOLOŠKO GRAĐEVINSKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Šefik Zenunović, dipl.inž.rudarstva
Naziv Teme	TEORETSKE I PRAKTIČNE OSNOVE UVOĐENJA SISTEMA UPRAVLJANJA RIZICIMA U SIGURNOSNE PROCEDURE NA PRIMJERU PK VIŠĆA
Rezime/Abstract	U uvodnom dijelu ovog magistarskog rada govorimo o teškom položaju Rudnika u BiH, o potrebama uvođenja Međunarodnih normi, imajući u vidu činjenicu da će u globalnom smislu Bosna i Hercegovina postati dio Evropske unije i razvijenog svijeta, te je potrebno prihvati međunarodni standardi i prilagoditi proizvode zahtjevima modernih tržišta. Uvođenjem Međunarodne norme ISO 31000 može se postići efikasnost pri radu, brže postizanje cilja, unaprijediti identifikaciju opasnosti i učinkovito izdvojiti i koristiti sredstva za sprečavanje rizika. Upravljanje rizicima u skladu sa normom ISO 31000:2009 uvodi potpuno novu filozofiju vođenja sigurnosti i zaštite. Kada je riječ o eksplotaciji uglja ovde se na kratko opisuje kako i na koji način se vrši eksplotacija na PK "Višća". Početak eksplotacije uglja u ZD RMU "Đurđevik" od 1946. godine, čiji početni period površinske proizvodnje uglja karakteriše ručno otkopavanje, ali i otkopavanje dosta primitivnim mašinama. Rudarsko-geološki uslovi, istraženost ležišta, tehničke karakteristike uglja, metode eksplotacije i kvalitet uglja, su samo neke od tema koje su opisane. Organizacija sigurnosti na PK "Višća" provodi se kroz organizovanje zdravstvene zaštite radnika na nivou rudnika. Obuka radnika zaštite na radu i zaštite od požara izvodi se putem seminarova u grupama radnika svih profila. U svim radnim prostorijama gdje se radi sa lako zapaljivim i eksplozivnim materijama, provode se preventivne mјere oko zabrane upotrebe alata i sredstava koja izazivaju iskre i primjenu otvorenog plamena. Za sve lako zapaljive i eksplozivne materije uskladištvaju se odvojene u namjenske prostorije. U okviru poglavlja Veza između uvedenog sistema upravljanja kvalitetom i upravljanja rizicima govor se o sistemu upravljanja kvalitetom koji obuhvata politiku, organizacijsku strukturu, poslovne procese, procedure, potrebne resurse za realizaciju proizvoda i usluga. Obzirom da je u Rudnik uveden Sistemu upravljanja kvalitetom i stvara uslove za njegovo kontinuirano poboljšanje u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2008 dati su primjeri kako i na koji način je moguća provedba uvođenja sistema upravljanja rizikom. U poglavlju Teoretske i praktične osnove upravljanja rizicima naglašena je potreba za uvođenje standarda, sa ciljem identifikacije, analize i utvrđivanja rizika kako bi se on dalje tretirao kroz posljedice ili vjerovatnoću i doveo do tolerantnog nivoa. Govori se i o procjena rizika kao postupku u kome se za definisane hazarde kao svojevrstan spisak opasnosti utvrđuju vjerovatnoća i posljedice realizacije, te na osnovu ova dva faktora procjenjuje nivo rizika. Govori se i o procjena rizika na zdravje zaposlenika koji obuhvata, identifikuje i procjenjuje zdravstvene opasnosti na radnom mjestu.. U poglavlju Procedura upravljanja sigurnosnim rizicima PK "Višća" obrađene su osnovne hipoteze predmetnog rada, gdje se opisuje proces procjene rizika po zdravje i bezbjednost zaposlenih na površinskom kopu, i gdje su predočene ključne kompetencije neophodne za efikasno sprovođenje ovog procesa. Modeliranjem je predstavljena optimalna procjena, iz perspektive predmetnog istraživanja, koja može da stoji na raspolaganju Rudniku. Uz niz ograničenja vezanih za konkretnе okonosti, može predstavljati efikasno sredstvo za upravljanje rizicima, kao sastavni dio sistema upravljanja u Rudniku. Time će se preventivno djelovati na niz neželjenih dogadaja i stanja, kao što su: gubitak ljudskih života, financiski gubici, štete nastale prilikom poplava, štete nastale u slučaju požara, rušenju rudarskih objekata, pojavi gorskih udara, koje trebaju da obezbijede upravljanje ka smanjenju opasnosti ili njihovu ako je to izvodljivo i potpuno eliminisanje. Opisani su operativni rizici, rizici na radnom mjestu kao i procjena rizika po zdravje i bezbjednost radnika. Preliminarnom procjenom izvršena je identifikacija opasnosti u smislu utvrđivanja lokacije nastanka opasnosti na površinskom kopu "Višća". Urađena je matrica rizika, kategorija vjerovatnoće, kategorija težine posljedica, vrednovanje rizika i preporučene mјere i procjena vjerovatnoće, posljedice i rizik na PK "Višća". Napravljeni su obrazci za procjenu rizika na radnom mjestu, kao i nastaloj povredi na radnom mjestu. U poglavlju Redukcija visokog rizika obrađena je oblast smanjenja rizika, odnosno kako se rizik može smanjiti i obrađeno je nekoliko primjera. Navedeni su neki od ključnih rizika na PK "Višća" na koje je potrebno što hitnije обратити pažnju jer su posljedice i rizici veoma veliki. Ti rizici su opisani i data je redukcija rizika za svaki od njih. Komparativna analiza sadašnjeg stanja na PK "Višća" predstavlja istraživanje funkcionalnih odnosa koji stoje između sadašnjeg stanja i stanja ponuđenih promjena koje će donijeti bolju organizaciju i komunikaciju među zaposlenim, razviti, primijeniti i kontinuirano poboljšati okvire rada. Komparativnom analizom posmatraju se eksterni i interni aspekti koji definisu poslovanje PK. Eksterni aspekt je pokazatelj interesa Društva za daljnjim razvojem PK, dok interni aspekt je pokazatelj kritičnog stanja koje postoji na PK. Komparativnom analizom smo utvrdili šta Sistem upravljanja rizikom i ISO 31000 može pomoći rudniku, kao i šta Sistem upravljanja rizikom može pomoći zaposlenima u izvršenju radnih zadataka.
Datum	10.07.2015
Predsjednik	Dr.sc. Rijad Šišić, vanredni profesor, uža naučna oblast " Geoenergetika, geotermomehanika i geoekologija, RGGF univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr.sc. Edin Delić, redovni profesor, uža naučna oblast " Geoenergetika, geotermomehanika i geoekologija, RGGF univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr.sc. Jelena Marković, redovni profesor, uža naučna oblast „Geoenergetika, geotermomehanika i geoekologija, RGGF Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatajni detalji i lokacija	Dana 10.07.2015 u 11,00 sati u amfiteatru Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.